ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՕՐԳԱՆ

ՈՒՐԲԱԹ, 22 ՀՈՒՆՎԱՐԻ 1882 Թ.

ԴԱՀԱՎՈՐՎԱԾ ՀՈԳԻ

(Պատմվածք)

Վ Ա Զ Ո Ւ

Ի՞նչ ես ասում, Ալեքսանդր Ալեքսանդրովիչ, ես չեմ հավատում, որ դուք ինքներդ էլ հավատաք ձեր խոսքերին... Ես ձեզ ճանաչում եմ տասը տարի, և ձեր մեջ միշտ տեսել եմ ազնիվ, բարի և ուղիղ մարդ, որ ոչ մի դեպքում չէր կարող ստել... Ես ձեզ հարգում եմ, ինչպես հարգում են ամենքը, և ինչպես միշտ հարգելու եմ ձեզ ապագայում էլ, որովհետև ես գիտեմ, որ դուք ստիպված եք եղել ստել, ինչ-որ մեծ պատճառ կա, որ ստիպել է ձեզ ստել, և ես ուզում եմ իմանալ այդ պատճառը, որպեսզի կարողանամ օգնել ձեզ...

— Ոչ, ոչ, ոչինչ չկա, ոչինչ չկա, ոչինչ չկա... — կրկնեց Ալեքսանդր Ալեքսանդրովիչը, ձեռքերը թափահարելով, ինչպես մարդ, որ ուզում է ինչ-որ բան հեռացնել իրենից, և նրա աչքերը լցվեցին արցունքով:

— Ես ձեզ ասացի, որ ոչինչ չկա, և ոչինչ չի կարող լինել, ինչ-որ բան կա միայն իմ հոգու մեջ, որ ես չեմ կարող ասել ոչ ոքի, ոչ ոքի, ոչ ոքի... Ես ինքս պետք է կրեմ իմ խաչը, ինչպես կրում են ամենքը, և ես ուզում եմ կրել այն, ինչպես կրում են ամենքը, ինչպես կրում են ամենքը, ինչպես կրում են ամենքը...

Ալեքսանդր Ալեքսանդրովիչը ոտքի թռավ

Տարեմուտի գիշերվան մասին պատմություն

Ամանորյա գիշերվան մասին հին ու նոր շատ պատմություններ կան, որոնք ամեն տարի նոր ձևով ու նոր գույներով են պատմվում։ Ես էլ մի պատմություն գիտեմ, որ ինձ ասել են, երբ ես դեռ փոքր էի։ Ես էլ ուզում եմ ձեզ պատմել, որ դուք էլ ձեր հերթին ուրիշներին պատմեք։

Ասում են, թե մի անգամ մի մարդ ճանապարհ է ընկել։ Գնում է, գնում է, ոտքերը հոգնում են, ուզում է մի տեղ նստել, հանգստանալ։ Տեսնում է՝ մի ճանապարհորդական տուն կա։ Մտնում է այդ տունը։ Տեսնում է՝ տանտերը մի ծեր մարդ է, նստած է մի մեծ սեղանի առաջ, գրում է։ Ողջունում է նրան, հարցնում է, թե ինչ է անում։

— Գրում եմ, — պատասխանում է ծերը։

— Ի՞նչ ես գրում, — հարցնում է նորեկը։

— Գրում եմ մարդկանց անունները, ովքեր որ ինձ մոտ են գալիս, — պատասխանում է ծերը։

— Ես էլ եմ գալիս, — ասում է նորեկը։

— Ուրեմն դու էլ պիտի գրվես, — ասում է ծերը։

Նորեկը ուզում է իմանալ, թե ինչ է գրում ծերը։ Տեսնում է՝ գրում է, որ ինչ մարդ որ ինչ գործ է անում, ինչ է ասում, ինչ է մտածում, ամեն ինչ գրում է։ Նորեկը ուզում է իմանալ, թե ինչ է գրում իր մասին։ Տեսնում է՝ գրում է, որ նա ինչ գործ է անում, ինչ է ասում, ինչ է մտածում, ամեն ինչ գրում է։ Նորեկը ուզում է իմանալ, թե ինչ է գրում իր մասին։ Տեսնում է՝ գրում է, որ նա ինչ գործ է անում, ինչ է ասում, ինչ է մտածում, ամեն ինչ գրում է։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

(Վերամշակված «Դպրոցական գործի» 1925 թ. № 1-ի համար)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

(Վերամշակված «Դպրոցական գործի» 1925 թ. № 1-ի համար)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

(Վերամշակված «Դպրոցական գործի» 1925 թ. № 1-ի համար)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

(Վերամշակված «Դպրոցական գործի» 1925 թ. № 1-ի համար)

եկել և թէ այդ պատանիները, որ փողոցներում անցորդների ուշադրութիւնը իրենց վերայ են դրաւում, ձեմարանի ապագայ աշակերտացուներ են, որոնք չուտով վաղարշապատ են գնալու։ Ա.յս է երևի ուսուցչական մոլովի չարժական դպրոցը։

*
* *

Սաացանք «Արարատ» մանկավարժական ամսագրի 2 համարը։

*
* *

Սպասելով որ «Մշակը» կը պարզէ և մանրամասնօրէն կը բացատրէ, թէ ո՛ր ազգային հատատուտիւնն է «փոտած» և «հին» և ինչպէս ենք մենք այդ «փոտածը» և «հինը» պաշտպանել, մենք ապագայ տարակուսանքների առաջն առնելու համար խնդրում ենք «Մշակից», որ նա բացատրէ թէ ինչ է հասկանում «ազատամիտ» կամ «ազատամտութիւն» բառերից։ Նոյնպէս չատ ցանկալի կը լինէր, որ «Մշակը» բացատրէր «Մեղուի» դէմ իր գործածած «անբարոյական» և «անբարոյականացնող» բառերի իմաստը։ Հարկաւոր է որ ընթերցողները իմանան թէ մեր ազգի մէջ, արդի հայերի մէջ ինչ բանին է «Մշակը» անուանում «անբարոյական» կամ «անբարոյականացնող»։ Այդ բառի իմաստը պէտք է որ պարզուի ընթերցողների համար, որովհետև չատ անգամ կարող է պատահել, որ մէկը հէնց այն է իր ճաշակին համեմատ «բարոյական» համարում, որը ուրիշները խիստ «անբարոյական» են գտնում։

Այժմ «Մեղուն» իր նախատեսած և հաստատ ուղղութեանը հաւատարիմ մնալով, որը օգտին և ուռած խօսքերով չէ աշխատում բարեմիտ ընթերցողներին մոլորեցնել, այլ ամեն իր ասածները, իր բերածները փաստերով, ապացոյցներով հաստատել է սիրում և այդ անելը իր պարտքն է համարում։ Այդ իսկ պատճառով «Մեղուն» իր բանակռուի մէջ «Մշակի» դէմ արած մեղադրանքները երեք գլխաւոր կէտերի վերայ է բաժանում, որպէսզի ընթերցողը բանակռուի էական մասերի հետ ծանօթ լինի և տեսնէ թէ երկու կողմերն էլ ինչ դէրքերով և ինչպէս են միմեանց դէմ կռւում։

Մենք պնդում ենք, որ «Մշակը» ա) ազգային եկեղեցի չէ ճանաչում, նրա դէմ է գնում նոր կրօնական պրօպագանդային աշակցելով ազգի մէջ, ազգի կենսական չահերին վնասում, ազգային եկեղեցու հիմքը քանդել է աշխատում, և այդպիսով ազգի ամբողջութիւնը և միութիւնը վտանգի է ենթարկում։

բ) Քաղաքականութեան մէջ մի որոշ ուղղութիւնից զուրկ լինելով՝ իր կարճատեսութեամբը և դատապարտելի անխոհեմութեամբը վնասել է տանկահայերի գործին այնքան, որքան կարող էր մի հայոց թերթ – այս դէպքում «Մշակը» վնասել հայերի գործին։

գ) Սովորաբար «Մշակը» նայել է ամեն ազգային երևոյթների, հաստատութիւնների և գործող անձինքների վերայ ոչ միայ հասարակական չահերի կէտից, այլ իր սեպհական նեղ և անձնական հայեցակէտից, և այդպիսով նա իրենից դուրս ոչ մէկ բարի գործի գոյութիւնը չէ կամեցել, որտեղ ինքը մասը չ'ունի և կամ որի մօտ իր փոքրութիւնը աչքի պարզ կը չայտնուի։

Չենք զարմանում, որ «Մշակը» խոսք խօսքերով, ընդհանուր դարձուածքներով մեզ հայհոյէ, ուրիշ ինչ կարող է նա անել, և այս վերոյիշեալ կէտերի ճշմարտութիւնը ի'նքն էլ կարծում է, որ մենք այդ կէտերը չենք ապացուցել, պարտաւորվում ենք այդ անելու։

*
* *

Քան ատրպետութեամբ ուղարկված է մեզ հետևեալը։—Ցայտնում ենք մեր իսորին և ջերմեռանդ չնորհակալութիւնը մեր նոր հեղինակ երիտասարդ Մուրացանին։ Կարդալով նրա «Հայ բողոքականի ընտանիքը» իրօք համոզուեցանք թէ՝ այո, կան մեր մէջ հայ-լութերականներ, որոնք ամեն կողմից աչխատում են՝ մեզ իրենց դժընդակ ուռկանը ձգել։ Սակայն, ինչպէս երևում է, ոչթէ կարողանում են հետուտութեամբ՝ որսալ, այլ քանդում են, ոչնչացնում են չատ համեստ ընտանիքներ, կանգնեցնելով նրանց վերայ իրենց, առանց այն էլ քանդուած և ողբալի բնակորները։ Եթէ մենք ցանկանում ենք, որ այլ ևս այդպիսի դէպքեր չը պատահին, կարևոր է անպատճառ, որ վերոյիշեալ ճչդրիտ պատկերը առանձին գրքոյկով լոյս ընծայենք և ձրի տարածենք հայ ժողովրդի մէջ։

*
* *

ՄԵՆ-ՂԱՐԱՓԻԼԻՍԱՅԻՑ գրում են.— Անցեալ տարի Սարալ թուրք գիւղացիք ցանել էին կարտօֆիլ. տեղը աւազոտ լինելով եղել էր ամենաընտիրը և խոշոր (1—3 ֆ.), պատրաստ էին մինչև անգամ, որ մի հատը էլ կչռով էր 9 ֆ.։ Այս տարի էլ ցանելով մեծ քանակութեամբ, միայն երաշտութեան պատճառով անցեալի պէս, ինչպէս պատրաստ են լաւ չէր եղել. թուրքերը սայլով գրան—տանում են գալախ և ցորենի հետ համահաւասար գնով փոխում։

*
* *

Պ. Գէորգ Թարխանեանը գրում է մեզ հետևեալը.—Կարդացի «Մեղուի» 111 համարի մանր լուրերի մէջ հետևեալը. «Պ. Յովհան Տէր-Մկրտչեանցը տանելով ներքին փոխառութեան 5% տոմսակով 5000 ռ.՝ նպիրում է այդ փողից Հաւլաբարի ս. Գրիգոր Լուսաւորչի եկեղեցու շինութեան 300 ռ., նրա նորաբացուելի ուսումնարանին 200 ռ.»։ Այդ մասին ինչպէս որ մենք գիտենք, կարող ենք հրապարակաւ ասել, որ արդարև նրա տոմսակը տարաւ սեպտեմբեր ամսում 5000 ռ., բայց պարտնը նախապէս ծախել է, ասում են, իրա տանող տոմսակը բանկային կտոտորի վերայ 4000 ռուբլով, և այդ փողով բայ արել գլխավաճառութեան խանութ Ռուսիայի կէրճում, Սևաստօպօլում և Օդեսայում. ուրեմն ցանկալի է մեզ իմանալ թէ՝ պարտնը իրա խոստացած նուէրը երբ և որտեղից պէտք է ասյ, յիշեալ գումարից, թէ նոր ձեռնարկած աչխատանքից՝ այդ մեզ այժմ անպիտանի է և միանգամայն կասկածելի։ Բայց զարմանում ենք պարոնի վերայ, որովհետև քանի որ իրա տոմսակը տարել էր 5000 ռ., որը կարող էր չորս տարուայ ընթացքում ոտանալ՝ էլ ինչի էր չատում 1000 ռ. պակասով վաճառելու, կարող էր համբերութեամբ իրա կարգով ոտանալ և զուր տեղը այդ կորցրած 1000 ռուբլին՝ ընծայել հրապարակաւ ազգային զանազան պէտքերին, և յետոյ արդարև կարող էր ասել իրաւացի չատ և չատ չնորհակալութիւններ։ Այս ևս աւելացնում եմ, եթէ պարոնը իրա տոմսակը չէ ծախել, թող ներկայացնէ ինձ, ևս ինքս վեր առնելով տոմսակը կարող եմ ուրախութեամբ վճարել 5000 ռ. այն նպատակաւ, որ իրա բարենպատակ նուէրները ճշմարտութեամբ կատարվ, ապա թէ ոչ՝ ինչ կը նշանակէ լրագրների միջոցաւ օգտին ամրոցներ կատուցանել։

*
* *

Բաղչից մեզ գրում են, որ Սբրուանձատեանցդարեղին վարպետի խոհեմ և եռանդուն գործունէութեամբ տեղական լուսաւորչական և կամօլիկ հայերի մէջ ի վաղուցհետ սկսուած վէճերը նորանով վերջացան, որ կամենալիները վերադարձան իրանց մայրենի եկեղեցու գիրկը, միանգամայն ենթարկվելով հայ առաջնորդի իրաւասութեանը։

*
* *

Խրիմում այս տարի մեծ քանակութեամբ աղ է դուրս եկել։ Ասում փութը 20 կօպ. պակաս չէր ծախվում, իսկ այժմ իջաւ 8 կօպէկի։ Եւպատօրիայի նահանգումը միմիայն 12,000,000 փ. աղ են դուրս հանել, իսկ ամբողջ Խրիմում 50,000,000։

*
* *

Հոկտեմբերի 24-ին Բէլգիայի երկու յայտնի բանկիրների կառատրներում ատրպտրութիւն բաց եղաւ Անդրկովկասեան երկաթուղու երկթուղու օբլիգացիաների համար։ Այդ օբլիգացիաները, ինչպէս յայտնի է, մեծ ապրութեանց կողմից ապահովուած են։ Մեծ գումարների համար արդէն առաջարկներ եղան։

*
* *

«Արարատը» գրում է.— Ամսոյս 10-ին Մայր Աթոռոյս Գևորգեան ձեմարանում սկսվեցան դասատուութիւնները և բացուեցաւ նորա ձեմարանական վերջին Գ. կատարը. ուրեմն ի վերջ ներկայ ուսումնական տարւոյս Տեառն ողորմութեամբ ձեմարանը լրացնելով իւր ինամեալ թէ՛ Դպրանոցական և թէ՛ ձեմարանական պասընթացքի չրջանը, կընձայէ Հայկ. եկեղեցւոյն և Ազգին իւր առաջին պտուղները ի լոյսն յուսոյ Ազգիս և ի կատարումն բարձր նպատակի Վեհ. Հիմնադրի։

*
* *

Ռուսական լրագիրները հաղորդում են, որ ֆինանսների պաշտօնէութիւնը վճռել է բարենորոգել Անդրկովկասեան արանգիտի կազմակերպութիւնը չը փոփոխելով դրա համար գոյութիւն ունեցող կարգադրութիւնը։

*
* *

Ռուսական արտաքին գործերի պաշտօնէութեան մէջ ստացուել են ծանուցագրեր անգլիական, ֆրանսիական և աւստրիական դեսպանների, որոնք պատանդում են արձակել բազմաթիւ արբանդիտի ապրանքներ, որոնք փոխիի և Թիֆլիսի մաքսատան մէջ բռնուած են։

*
* *

Արևմուտքից՝ Անգլիայից, Հարաւային Ֆրանսիայից, Իտալիայից, Թիրօլից և այլն ստացած հեռագրական լուրերը հաղորդում են, որ այն տեղերում յորդ անձրևների և գետերի մեծանալու պատճառով ահագին վտանգների և մեծ կորուստների են ազատում այդ երկրներում։

*
* *

Շահախնդրութեան նպատակով հրդեհաձգութեան մէջ մեղադրած և նահանգական դատարանից և դատարանական պալատից ամեն իրաւունքներից զրկեալ Սիբիրիա աքսորանքի դատապարտուած հայ եղբայրներ Թիֆլիզցանակ Մ. և Ե. Նիկողոսեանները և զրանց գործակատար Ա. Երանեանցը, ինչպէս հաղորդում է «Голосъ» թերթը, զրանց այդ մասին ստած վճռաբեկական իրնդիրը ատանց ուշադրութեան առնելու է թողած։

*
* *

Թիֆլիսում բերել են մի կին և դուներեան հրապարակի վերայ իբրև մի երիտասարդ և արտաքոյ կարգի «հասա» կին ցոյց են ատլիս, միամիտների զըրպանը թեթևացնելու նպատակով, կարծես թէ մեր երկրում ճշմարիտ «հասա» կանայք քիչ կան, որ այդպիսի բանների համար էլ ժողովուրդը փող վճարէ։ Զարմանալի է, որ մեր երկրում մեր հայերը թատրան պահել չեն աչխատում, իսկ այդ օգտատէր հիմնարկութեան համար մի փոքր դուռարը, իսկ «հասա» կանանց և ყիրկի ձիանների և ձիարշաւների համար լ դուր և պատպատ տեղը փողեր են վատնում, և թողնում են, որ Գօդֆրուա եղբայրները իրենց փողերը գոփեն և իրենց վերայ ծիծաղեն։

ԹԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վաղուց ի վեր պիտանականները յաջողակ կերպով փորձ էին արել այլևայլ առարկաները այնպիսի ներկով ներկել, որը լինքնիրան լոյս տայ, բայց վերջին ժամանակներումս այդ փորձը իրականացրին չոգեկառքերի ներքին պատերը ինքնալոյս ներկով ներկելով։ Անգլիայում, Ցէմզա գետի ստորերկրեայ ճանապարհից անցկացող չոգեկառքը ամենայն է պատրաստուած։ Չոգեկառքի պատի ներկը այնքան առատ լոյս է ցոլացնում, որով ամենափոքր առարկաներն անգամ, մինչև անգամ ժամացոյցի սլաքը պարզ կերպով երևումեն։ Այդ ներկի մի դօրութիւնն էլ այն է, որ երբ ցերեկով չոգեկառքը գնում է, արեգակի լոյսից նա ծծում է իր մէջ պաշարի համար նոր լոյս։ Այդ ներկի պատը այժմ 200 ռուբլի է. այդ քանակութեամբ կարելի է 25 քառակուսի սաժէն տեղ ներկել։ Շատ հաւանական է, որ երկաթուղիների ընկերութիւնները հիմիկուանից սկսեն չոգեկառքերի ներքին պատերը այդ նորատիպ ներկով ներկել, որը թէև բաւական թանգ է, այնուամենայնիւ, բայց չոգեկառքերը լուսաւորելու համար մինչև հիմա եղած ծախսերի համեմատութեամբ դարձեալ ձեռնտու է։

*
* *

Վերջին ժամանակներումս Ռուսաստանում մեռնող յայտնի բժշկապետ Պիրագովը, ասում են, մեռնելիս հետևեալ խօսքերն ասաւ.—«Ես մեռնում եմ, իմանից յետոյ չթողնելով երեք մեծ բժշկապետներին, որոնք աւելն տեսակ հիւանդութիւններն էլ կարող են բժշկել։ Սղջիկ նատղները զարմացած մկկղմկկուն մոխիկ էին տալիս, թէ ով պէտք է լինեն արդեօք այդ երեք բժշկապետները։

— Առաջին բժշկապետն է, ասաց Պիրագովը, ջուրը, երկրորդը՝ չարժզութիւնը, երրորդը՝ պահեցողութիւնը։

*
* *

Հէրման անունով յայտնի ձեռնածուն վերջին ժամանակներումս Ֆրանսիայի մի քաղաքում պատահմամբ հիւր եկաւ տեղական նահանգապետի մօտ, ուր հրաւիրուած էին և երեք կիսամայրենի պատագծիագիներ։ Ներկայ եղողները ամենքն էլ վախենում էին մօտ գնալ այդ վայրենիներին, Հէրմանը նոյնպէս. բայց սա ուզեց իւր արհեստով յիմարացնել դրանց, ուստի մէկ էլ տեսնես յանկարծ նրանց մէկի քունքից նա մի նարինջ դուրս քաշեց, հանեց, երկրորդի մազերի միջից մի բուռ փող, երրորդի քունքից մի մեծ մուկ։ Վերջինս այնքան վախեցաւ եւրօպացու ճարտարութիւնից, որ ձեռքի նշանեերով խնդրում, աղաչում էր թոյլ տալ իրան հեռանալ տանից։ Բայց թողին։ Մի քանի րոպէից վերջը յայտնուեցաւ, որ վախեցող վայրենին Հէրմանից պակաս ձեռնածու չէ եղել, որովհետև դուրս գնալիս նա զարմանալի ճարպիկութեամբ իրան հետ տարած էր Հէրմանի ժամացոյցը, չղթան, փողի քսակը, խոշորացոյցը և թաշկինակը։

*
* *

«Peterb. Herald»-ը «Петерб. Газета»-ից առնելով հաղորդում է, որ իբր թէ չուտով մի Լօրատական դատ պիտի կատարվի։ «Նիկօլաեվեան զինուորական հիւանդանոցի» մի քանի հիւանդներ պիտի դատուին գողութեան համար մօտագայ ապրիլիկ, որի առիթն է եղել քաղցածութիւնը, որովհետև հացի պօրցիան որոշուածից 1/4 էր տրվում։ Պէտք է ասել լաւ անէկդօտ է։ Բայց ինչպէս երևումէ, անէկդօտի յօրինողը հիւանդանոցի կացութեան անտեղեակ մարդ չէ։

*
* *

Օր մը անուանի ձօնաթեան երիտասարդի մը այցելութեան կերթայ. ներս մտնելու միջոցին երիտասարդը գայն տեսնելով՝ բարձրաձայն կը պօռայ իր սպասուհւոյն.

— Տունը չէ, ըսէ։

Սպասուհին այս հրամանը կը կատարէ և ձօնաթեան կը մնկնի։

Քանի մ'օր վերջը երիտասարդն ձօնաթեանին տունն եկած ժամանակ, այս վերջինն կերթայ պուռը կը բանայ ըսելով.

— Տունս չեմ։

— Ի՞նչպէս, կը գոչէ երիտասարդը, տունը չեմ կըսէք և հետս կը խօսիք։

— Ի՞նչ, միթէ ինձի հաւատալ չէ՞ք ուզեր, կը յարէ ձօնաթեան, և սակայն ես հաւատացի անցեալ օր ձեր սպասուհին։

(Մամուլ)։

*
* *

Երբ կը մտածեմ թէ այնպիսի հարմարձակ մարդիկներ կը գտնուին, որ կընոջ մը երեսին դէմ յանդիման կը նային, անոր կը մօտենան, ձեռքը կը սեղմեն և առանց կարմրելու կըսեն անոր. «կուզես ինձի չհետ ամուսնանալ», կը զարմանամ թէ մարդկային յանդգնութիւնը և աներեսութիւնը մինչև ո՛ր հասած է։

(Մամուլ)

«ՄԵՂՈՒԻ» ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐ.

Թ իֆ լ ի ս.—Պ. Շ.-ին։— Ձեր «Ներսէս Սրբազան» վերնագրով յօդուածը ստացանք։ Տպագրելուց առաջ հարկաւոր է որ մանէք խմբագրատուն։

Թ իֆ լ ի ս.—Պ. Յ.-ին։—Ձքաւոր ուսանողի օգտին հաւաքած գումարը վաղուց է որ ստացել ենք և իսկոյն ուղարկել նրան։ Նուիրատուութեան անուանացուցակը կը տպենք։ Միշտ անուանացուցակներ տպելուց խորշում ենք, որովհետև առանց այն էլ չը գիտենք թէ թղթակցութիւնները ո՞րտեղ տեղաւորենք։

Խմբագիր Պ. ՍԻՄԷՕՆԵԱՆՑ
Հրատարակիչ Հ. ՆՇԻԿԱՃԵԱՆՑ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՊԱՆԴՈԿՆԵՐԻ հաստատութեան մասին կանոնագրութեան 26-րդ յօդուածի համաձայն, պանդոկների, ուտեստների, գրպակների և իջևանների պահող հասարակութեան պատգամաւորները նոյեմբերի 1-ից ոչ ուշ պարտաւոր են ակցիզին բաժանման ձեռնարկել միջին չափով 1883-ի համար, որի համար Թիֆլիսի քաղաքային վարչութիւնը խնդրում է յիշեալ հիմնարկութիւնների պատկողներից ներկայ տարւոյս նոյեմբերի 1-ից ոչ ուշ ստանալ վարչութիւնից այդ հիմնարկութիւնները եկող 1883-ին պահելու համար վկայութիւններ։ Հակառակ դէպքում նրանք կենթարկուին պանդոկների հիմնարկութիւնների համար կանոնագրութեան 18 և 35 յօդուածներին։

3—3

ДОЗВОЛЕНО ЦЕНЗУРОЮ ТИФЛИСЪ, 21-го Октября 1882 г.

Տպարան Մ. Ռօսլինեանց և ընկ.